

MERKING AV BILPLEIEMIDLER

KONTROLL AVDEKKET STORE MANGLER

En av fire bilpleieprodukter manglet riktig faremerking. Det ble funnet eksempler på dette hos samtlige virksomheter Miljødirektoratet kontrollerte i en kjemikaliekontroll i 2019.

AV BJØRN G. LARSEN

Det selges et stort utvalg produkter for vasking, rensing og polering av biler både utvendig og innvendig. Mange av produktene anvendes av både private og profesjonelle brukere. Flere av produktene inneholder kjemikalier som både kan være helse- og miljøskadelige.

– Det er viktig at produkter som inneholder farlige kjemikalier blir merket riktig slik at brukerne blir gjort kjent med farene, og kan ta de nødvendige forholdsregler når de bruker dem, sier seksjonssjef i Miljødirektoratet, Mathieu Veulemans.

– Bilpleieprodukter kan inneholde kjemikalier som er sterkt etsende og som kan gi skader på hud og øyne. Noen kjemikalier inneholder også stoffer som i verste tilfelle kan forårsake død ved svelging, hvis de kommer ned i luftveiene. Det er derfor viktig at disse har barnesikret lukking, i tillegg til faremerking på norsk.

Kontrollen avdekket at det manglet barnesikker lukking på ni av produktene. Det er alvorlig, da barn er en sårbar gruppe, og skal være beskyttet ved at emballasjen er tilstrekkelig sikret, fortsetter Veulemans.

OMFATTENDE REGELVERK

Regelverket som gjelder kjemikalier, er både omfattende og komplisert.

I hovedsak er regelverket harmonisert i EU/EØS. Det betyr at vi i Norge må forholde oss til de samme regler som de andre europeiske land.

REACH forskriften er et felles europeisk regelverk for registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier.

CLP forskriften regulerer klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger. Dessuten har alle som produserer eller importerer 100 kg eller mer av en kjemikalie som omfattes av CLP forskriften plikt til å deklarere dette til Produktregisteret.

Det er etterlevelsen av disse reglene som ble kontrollert i aksjonen.

OM KONTROLLAKSJONEN

– Kontrollaksjonen ble gjennomført av Miljødirektoratet i 2019. Aksjonen rettet seg i utgangspunktet mot virksomheter som selger bilpleieprodukter til private forbrukere. Vi vet imidlertid at mange av produktene også selges til profesjonelle aktører i bilbransjen.

12 leverandører av bilpleieproduktet ble plukket ut til kontroll. Totalt ble 191 bilpleieprodukter kontrollert.

Det ble lagt vekt på å velge ut leverandører som tidligere ikke hadde hatt fysisk tilsyn fra Miljødirektoratet. Dessuten plukket man ut bedrifter som ikke hadde deklart produktet til Produktregisteret. Sikkerhetsdatablader og produktmerking ble kontrollert, samtidig som man kontrollerte om bedriften hadde fulgt gjeldende omsetningsrestriksjoner for omsetning til private forbrukere.

For de av bedriftene som hadde nettbutikk ble det kontrollert om nettsidene hadde tilstrekkelig opplysninger om helse- og miljøfarer.

NEDSLÅENDE RESULTAT

Erfaringsmessig avdekker slike kontrollaksjoner en rekke feil og mangler. Så også i dette tilfellet. Ca. en femtedel av produktene hadde feil eller mangler ved fasetningene.

Nesten 40% av produktene var ikke merket på norsk. Norsk merking er et krav i forskriften.

For 15% av produktene stemte ikke emballasjemerkingen med informasjonen i sikkerhetsdatabladene.

FEIL VED SIKKERHETSATABLADER OG FAREETIKETTER

Private brukere benytter vanligvis bilpleieprodukter sporadisk. Profesjonelle brukere i bilbransjen kan benytte denne type produkter daglig. Da er det spesielt viktig at sikkerhetsdatabladene og fareetikettene tilfredsstiller forskriftskravene.

Sikkerhetsdatabladene er grunnlaget for å foreta en risikovurdering. Fareetikettene gir viktig informasjon i den konkrete arbeidssituasjon. Kontrollaksjonen avdekker her store feil og mangler. Alle virksomhetene hadde feil på fareetiketten på et eller flere produkter. En firedel av virksomhetene hadde feilklassifisert et eller flere produkter, slik at brukeren ikke fikk riktig informasjon om farene de utsatte seg for. Åtte av ti hadde mangler vedrørende innhold i sikkerhetsdatabladene og distribusjon av disse. Private brukere skal naturligvis ikke ha sikkerhetsdatablad. Profesjonelle brukere derimot skal ha sikkerhetsdatablad for et produkt senest når de tar det i bruk.

Hvorfor er det så mange avvik her? Forklaringen ligger sannsynligvis i at de kontrollerte virksomheter er små bedrifter som har lite ressurser å sette inn på dette området. Ikke desto mindre – reglene skal følges.

PRODUKTREGISTERET ER VIKTIG

Kjemikalier som er klassifisert etter CLP-forskriften skal deklarerer til Produktregisteret. I deklarasjonen skal man angi komplett sammensetning av produktet med %-andel av hver komponent. Norge var tidlig ute med dette regelverket, og i starten var det mange utenlandske leverandører som var skeptiske. Det å gi fra seg komplette «resepter» til et produkt satt langt inne.

Produktregisteret har to viktige funksjoner. De er koblet direkte til Giftinformasjonen. Dersom noen blir skadet av, eller får i seg en kjemikalie, kan legen umiddelbart få informasjon om kjemikaliet innhold. Dette gjør det mye lettere å diagnostisere og behandle skaden umiddelbart.

Produktregisteret gjør det også mulig for myndighetene å få en oversikt over mengden av de forskjellige helsefarlige stoffer som finnes i kjemikalier som brukes i Norge.

MANGEL PÅ BARNESIKRET LUKKING OG ANDRE AVVIK

For noen farlige kjemikalier er det påbudt med barnesikret lukking. Slik lukking skal hindre at barn kan åpne emballasjen og få i seg innholdet. Ni slike farlige kjemikalier manglet barnesikret lukking. Enkelte av disse kjemikaliene hadde klassifiseringen «Kan være dødelig ved svelging om de kommer ned i luftveiene» og «Gir alvorlige helseskader på hud og øyne».

Fem kjemikalier hadde for høyt innhold av fosfor. Fosfor i vannløp kan skade det maritime økosystemet. Salget av disse kjemikaliene ble stanset.

Det ble funnet et lim som inneholdt toluen og som ble solgt til private brukere. Toluene mistenkes for å kunne gi foster-skader og være skadelig ved langvarig eller gjentatt bruk. Kjemikalier som inneholder toluen, er ulovlig å omsette til private brukere.

MANGE AVVIK FRA REGELVERKET

Sammenfattet er det ingen tvil om at det ble funnet relativt mange avvik fra gjeldende regelverk. Miljødirektoratets kontroll var en oppfølging av tidligere kontroller med slike produkter. Den viser at mange i bransjen fortsatt ikke er bevisst sitt ansvar i forhold til regelverket.

– Det er derfor nødvendig at vi følger opp disse virksomhetene med nye kontroller. Det at stadig flere produkter selges på nettet, er en utfordring vi vil ha oppmerksomhet mot fremover. Vi vil dessuten oppfordre både virksomheter og privatpersoner som vasker biler, til å velge svanemerkede produkter, avslutter Veulemans. ■

Bilbransjens MARKEDS- TORG

KLIKK
HER!

Easy-on
Hurtig-nøkkel-system

Vi kan
nøkkelmerking!

TLF: 4000 3442

Bilsalg
MATERIELL

AHB
www.ahb.no
post@ahb.no

BRUKTE BILDELER

EIN AV VESTLANDETS STØRSTE LEVERANDØRER AV BRUKTE BILDELER

Stadig nye
biler inne til
demontering

Sjå vår hjemmeside:
www.kaldheimsbildeler.no

**Kaldheims
Bildeler A/S**

5585 Sandeid
Tlf. 52 76 66 50

KLIKK
HER!